

14 נובמבר 2016

תגובות ראשוניות בקרב הפלסטינים לבחירת דונלד טראמפ כנשיא ארה"ב

ריאצ' מנצור, נציג הרשות הפלסטינית באו"מ: "נמרר את חיי טראמפ באו"מ". התמונה המצורפת להתבטאות מנצור הינה תמונת ארכיון (מען, 13 בנובמבר 2016).

כללי

1. אבו מאזן, ואישים ברשות הפלסטינית, בפתח ובאש"פ שמרו בדרך כלל על איפוק וזהירות בהתייחסותם לבחירתו של דונלד טראמפ כנשיא ארה"ב. אולם בהתבטאויותיהם בצבץ חשש מפני סחף פרו-ישראלי בקרב הממשל האמריקאי החדש, שהתבסס על הצהרות טראמפ במהלך מערכת הבחירות. עיקרו של חשש זה הינו, שהנשיא החדש יתנער מפתרון שתי המדינות, יתמוך בבנייה בהתנחלויות, ויעביר את שגרירות ארה"ב לירושלים.

2. כחלק מהגישה המאופקת הדגישו דוברי הרשות הפלסטינים, כי בחירת הנשיא הינה עניין פנים-אמריקאי וציינו, כי הפלסטינים מכבדים את הבחירה האמריקאית והם ישתפו פעולה עם הנשיא החדש. פתרון הבעיה הפלסטינית, הדגישו אבו מאזן ובכירים נוספים, חייב להתבסס על פתרון שתי מדינות, על פי גבולות 1967, עם מזרח ירושלים כבירת המדינה הפלסטינית. צאאב עריקאת, מזכיר הועד הפועל של אש"פ, טען כי המפלגה הרפובליקנית והמפלגה הדמוקרטית הודיעו בעבר, כי פתרון שתי מדינות הינו "אינטרס לאומי" אמריקאי וקרא לארה"ב לממש פתרון זה, שלדבריו יוביל לשלום ולביטחון במזרח התיכון.

3. יוצאת דופן הייתה התבטאותו של ריאצ' מנצור, נציג הרשות הפלסטינית באו"מ. ריאצ' מנצור נקט לשון מאיימת כלפי הנשיא החדש בהדגישו, כי בידי הפלסטינים ארסנל של כלי נשק דיפלומטים בזירה האו"מית. לדבריו, אם הנשיא הנבחר יעביר את שגרירות ארה"ב בישראל

לירושלים אזי הפלסטינים "ימררו את חייו" במוסדות האו"מ. בין המהלכים שהפלסטינים יכולים לנקוט בזירת האו"מ, לשיטתו של מנצור, מצויים כינוס ישיבות חירום של מועצת הביטחון, הגשת בקשה מידי יום להצטרפות פלסטין כמדינה קבועה לאו"מ והעלאה מחדש של החלטת בית הדין הבינלאומי בנושא גדר הפרדה וההתנחלויות.

4. גם החמאס נמנעה מתגובות בוטות ומתלהמות כלפי בחירת טראמפ והנושא בכללותו לא זכה לתהודה רבה בכלי התקשורת החמאסיים. **ח'אלד משעל, ראש הלשכה המדינית של חמאס, וכלי התקשורת של חמאס קראו לנשיא החדש "לתקן" את מדיניות ארה"ב המוטית כלפי ישראל. ח'אלד משעל קרא לטראמפ להבין, שישראל מהווה נטל על האמריקאים ועל השלום, וכי השלום יושג רק ע"י "צדק עם העם הפלסטיני" ו"סיום הכיבוש" (טרמינולוגיה המכוונת ל"אוזניים מערביות" ומשמעותה בראיית החמאס חיסולה של מדינת ישראל).**

5. במקביל לציפיות הללו הופיעה בהתבטאויות דוברי חמאס **סקפטיות באשר לסיכויי שינוי הנטייה הפרו-ישראלית המסורתית של הממשל האמריקאי בעקבות בחירת דונאלד טראמפ. הדבר מצא ביטוי בהתבטאות בכיר חמאס ח'ליל חיה, כי במהלך העשורים האחרונים נוצרו שיתוף פעולה ויחסי קרבה בין הממשל האמריקאי לבין ישראל והדבר לא צפוי להשתנות בעקבות בחירת טראמפ. בהתבטאות של ח'אלד משעל בפני באי כנס ירושלים, שנערך באיסטנבול, אף הופיע איום מרומז, כי אם לא תשנה ארה"ב את מדיניותה, אזי הפלסטינים מסוגלים לשנות את מהלך ההיסטוריה.**

תגובות ראשוניות של בכירי הרשות הפלסטינית, פתח ואש"פ

הרשות הפלסטינית

קריקטורה ביומון הפלסטיני אלקדס, המבטאת הלם והפתעה מתוצאות הבחירות בארה"ב (אלקדס, 9 בנובמבר 2016).
 1. **אבו מאזן, יו"ר הרשות הפלסטינית**, שלח איגרת ברכה לנשיא הנבחר דונאלד טראמפ ובה איחולים לרגל היבחרו. אבו מאזן הביע תקווה, שיושג הסדר מדיני, ושיושג שלום במהלך תקופת כהונתו (ופא, 9 בנובמבר 2016). במסיבת עיתונאים שערך אבו מאזן עם דימיטרי מדבדב ראש ממשלת רוסיה בעת שביקר ברמאללה, הוא **קרא לטראמפ לפעול ליישום פיתרון שתי המדינות**. לדברי אבו מאזן בחירת נשיא לארה"ב היא **עניין פנים-אמריקאי**. מבחינתם של הפלסטינים חשוב מה שיאמר ושיעשה טראמפ עם הגעתו לבית הלבן (דף הפייסבוק של אבו מאזן, 11 בנובמבר 2016).

אבו מאזן נושא דברים, במהלך מסיבת עיתונאים שקיים (ב-11 בנובמבר 2016) בראמאללה עם ראש ממשלת רוסיה דמיטרי מדבדב (דף הפייסבוק של אבו מאזן, 11 בנובמבר 2016).

2. **נביל אבו רדינה, דובר של אבו מאזן**, אמר כי הפלסטינים יעבדו עם כל נשיא שיבחר בארה"ב על בסיס כינון שלום במזרח התיכון, **שיתבסס על פיתרון שתי מדינות**, על פי גבולות 1967 ומזרח ירושלים בירתה [של המדינה הפלסטינית]. אבו רדינה הוסיף כי על הממשל האמריקאי **להשיג יציבות ושלום באזור באמצעות מציאת פיתרון לסוגיה הפלסטינית** (ופא, 9 בנובמבר 2016).

3. **ריאצ' אלמאליכי, שר החוץ ברשות הפלסטינית**, הביע חשש שטראמפ ידבק בתמיכתו המוחלטת בישראל וינסה להוליך שולל ולומר שהמשך הבנייה בהתנחלויות היא זכות של ישראל. במקרה כזה הוא ישנה לא רק את העמדה האמריקאית אלא גם את החוק הבינלאומי והקהילה הבינלאומית תצטרך לשאת באחריות כלפי [עניין] זה. עם זאת הוא אמר כי יש להמתין, שכן קיים הבדל בין דברים שמועמדים אומרים, עם כניסתם לתפקיד.

4. **ריאצ' מנצור, נציג הרשות הפלסטינית באו"מ** הזהיר מפני ההשלכות, שתהיינה להעברת שגרירות ארה"ב מת"א לירושלים. העברה שכזאת, לדבריו תהווה הפרה של החלטות מועצת הביטחון והעצרת הכללית של האו"מ. לדבריו, מהלך שכזה ימחיש את "התוקפנות" המתקיימת נגד הפלסטינים **"דבר שידחוף אותם למרר את חיי טראמפ ולהשתמש בכל כלי הנשק שלהם באו"מ כדי להגן על עצמם"**. הוא הוסיף, כי לרשות הפלסטינית עומדים **"קלפי כוח" במוסדות האו"מ** באמצעותם היא יכולה להפעיל לחצים כדי למנוע החלטה שכזו, למשל: הגשת בקשה מידי יום להצטרפות פלסטין כמדינה קבועה באו"מ; כינוס ישיבות חירום של מועצת הביטחון; והעלאה מחדש ("פתיחת תיק") של החלטת בית הדין הבינלאומי בנושא גדר ההפרדה וההתנחלויות (אלקדס, מען, 13 בנובמבר 2016).

פת"ח

5. **פאיז אבו עיטה, דובר פתח**, מסר כי המדיניות האמריקאית אינה משתנה בהתאם לנשיא, וכי **מדיניות ארה"ב נוטה באופן קבוע וברור לטבת ישראל** בין אם זה נשיא דמוקרטי או רפובליקני. הוא

קרא לנשיא הנבחר לשנות את מדיניות ארה"ב הנוטה לטובת ישראל, להתנהל כמנהיג מעצמה ולכבד את זכויות העם הפלסטיני (ח'בר פרס, 9 בנובמבר 2016).

6. **אמין מקבול, מזכיר המועצה המהפכנית של פתח**, אמר כי להנהגה הפלסטינית אין כל בעיה לעבוד עם הממשל החדש. יחד עם זאת ציין כי ההנהגה הפלסטינית תבחן את עמדותיו והצהרותיו של נשיא ארה"ב בנושא הפלסטיני, ובפרט בנושא ההתנחלויות, כדי לבחון את דרכי הפעולה מול הממשל האמריקאי החדש. מקבול גם ציין כי כל הצהרותיו של נשיא ארה"ב החדש נחשבות כפרו-ישראליות וכי עובדה זו תילקח בחשבון (אלרסאלה.נט, 9 בנובמבר 2016).

7. **עזאם אלאחמד, חבר הוועד המרכזי של פתח**, ציין כי הצד הפלסטיני אינו מופתע מעמדותיו של הנשיא הנבחר. לדבריו טעות היא לחשוב כי מדיניות ארה"ב תשתנה **מכיוון שישראל מהווה חלק מרכזי בביטחון האסטרטגי של ארה"ב**. לדבריו באם הייתה בחרת הילארי קלינטון היא לא הייתה טובה יותר מטראמפ שכן הניסיון שלהם עימה הוא מר ובתקופת כהונתה כמזכירת המדינה לא חלה כל התקדמות בנושא הפלסטיני (סמא ניוז, 13 בנובמבר 2016).

8. **נאצר אללחאם, ראש סוכנות הידיעות הפלסטינית מען**, השתתף בריאיון טלביזיוני בערוץ הלוויין של סוכנות מען במסגרת תוכנית, שעסקה בתוצאות הבחירות לנשיאות בארה"ב. אללחאם התייחס בדבריו לחשש הרב שקיים כיום בקרב הפלסטינים ובמדינות ערב בנוגע לרעיון שתי המדינות, בעקבות נצחון טראמפ בבחירות בארה"ב. החשש המרכזי הוא מהחלטות בלתי צפויות מצד הנשיא הנבחר טראמפ. באשר ליוזמה הצרפתית, ציין אללחאם, שטראמפ עוד יחשוף את הדברים החבויים [בה] וכי הוא מדבר בכנות שלא הייתה כדוגמתה (מען, 12 בנובמבר 2016).

נאצר אללחאם, ראש סוכנות הידיעות הפלסטינית מען, מתראיין לערוץ הלוויין של מען בנוגע לתוצאות הבחירות בארה"ב (מען, 12 בנובמבר 2016).

אש"ף

9. **צא"ב עריקאת, מזכיר הועד הפועל של אש"ף**, אמר כי המפלגה הרפובליקנית והמפלגה הדמוקרטית הודיעו בזמן כהונתו של ג'ורג' בוש ותקופת כהונתו של ברק אובמה, כי פיתרון שתי המדינות הוא אינטרס לאומי. עריקאת הוסיף כי הפלסטינים מצפים מהממשל האמריקאי הבא **יגשים את פיתרון שתי המדינות** מפני שהביטחון השלום והיציבות באזור יגיעו רק כאשר הכיבוש הישראלי, שהחל בשנת 1967, יובס וכשתוקם מדינה פלסטינית עצמאית בגבולות 1967, שבירתה מזרח ירושלים שתקיים בשלום וביטחון לצד מדינת ישראל (קדס.נט 9 בנובמבר 2016).

10. **אחמד מג'דלאני, חבר הועד הפועל של אש"ף**, אמר כי העם הפלסטיני מכבד את רצון העמים בבחירת נשיאיהם והדגיש כי אין לפלסטינים בעיה עם נשיא כלשהו בעולם לנוכח רצונו של העם הפלסטיני לממש את זכותו להקמת מדינה עצמאית ולסיים את הכיבוש בארצו. מג'דלאני הוסיף כי מימוש הביטחון השלום והיציבות במזרח התיכון תלויים בפיתרון הסוגיה הפלסטינית (קדס.נט, 9 בנובמבר 2016).

תגובות ראשוניות של חמאס

1. חמאס פרסמה הודעה רשמית בה נכתב כי העם הפלסטיני עדיין סובל, והבעיה הפלסטינית עדיין נמשכת, מכיוון שהממשל האמריקאי נוקט מדיניות התומכת באינטרס של ישראל. לפיכך חמאס קראה לנשיא ארה"ב החדש דונלד טראמפ להעריך מחדש את המדיניות ולפעול למען הצדק של העם הפלסטיני (אתר חמאס, 9 בנובמבר 2016).

ההודעה הרשמית של חמאס בעקבות זכיית טראמפ בבחירות לנשיאות בארה"ב (האתר הרשמי של חמאס, 9 בנובמבר 2016).

2. ח'אלד משעל, ראש הלשכה המדינית של חמאס, העביר מסר לנשיא ארה"ב הנבחר טראמפ במהלך נאום שנשא דרך מסך וידיאו בפני משתתפי כנס ירושלים העולמי ה-11 לצעירים (שנערך באיסטנבול). משעל קרא לטראמפ לתקן את מדיניות ארה"ב ולא להיות מוטה לטובת ישראל בהדגישו, כי לא (תושג) יציבות באזור בלא מימוש "הזכות" של פלסטין. עוד הדגיש כי אם טראמפ חושב שהוא יוכל להתעלם מהסוגיה הפלסטינית ולתת לישראל "אור ירוק" לעשות כרצונה, ובמקביל להביא ליציבות, אזי הוא טועה. הוא קרא לטראמפ לתקן את המדיניות האמריקאית ולהבין שישראל מהווה נטל על האמריקאים ועל השלום וכי הדרך לעשיית שלום היא עשיית צדק עם העם הפלסטיני וסיום הכיבוש. עוד אמר, כי אם ארה"ב לא תשנה את מדיניותה בני העם הפלסטיני מסוגלים לשנות את מהלך ההיסטוריה (אתר חמאס הרשמי, 10 בנובמבר 2016).

ח'אלד משעל, ראש הלשכה המדינית של חמאס, נושא נאום בפני משתתפי כנס ירושלים ה-11 לצעירים שנערך באיסטנבול, במהלכו העביר מסר לנשיא ארה"ב הנבחר טראמפ (דף הפייסבוק אלרסאלה נט, 10 בנובמבר 2016).

3. ח'ליל חיה, חבר הלשכה המדינית של חמאס, אמר כי הם מקווים שארה"ב תתייחס למזה"ת באופן שיווינוי ולא תיטה לצד ישראל (אלמנאר, 9 בנובמבר 2016). בהתבטאות נוספת אמר כי במהלך העשורים האחרונים נוצרו שיתוף פעולה קרוב ויחסי אהדה בין הממשל האמריקאי לבין ישראל וכי נטייתו זו של הממשל לא תשתנה בעקבות בחירתו של דונאלד טראמפ. לדבריו ממשל ארה"ב מחויב לתמוך ולסייע לישראל. הוא פנה בקריאה לנשיא החדש לבחון מחדש את מדיניות ארה"ב, לשתף פעולה עם העם הפלסטיני ולהכיר בו כעם כבוש (פלסטין און ליין, 10 בנובמבר 2016).

קריקטורות המשקפות עוינות לטראמפ ולארה"ב

קריקטורה של נשיא ארה"ב הנבחר טראמפ בדמות היטלר, שפורסמה בביטאונה של חמאס (אלרסאלה נט, 10 בנובמבר 2016).

קריקטורה בדף פייסבוק של סוכנות הידיעות שהאב מעזה, המזוהה עם חמאס, שכתרתה: "הלובי הציוני והשפעתו על ההחלטה האמריקאית" (דף הפייסבוק שהאב, 9 בנובמבר 2016).